

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Justýna Zahradilová: „*Role genderu u druhé generace migrantů*“

Autorka ve své bakalářské práci představuje „přehledovou studii založenou na rešerši současné odborné literatury z oboru sociokulturní antropologie, sociologie, případně věd o vzdělávání. Klíčovými slovy je gender a druhá generace migrantů. Cílem práce je uvažovat, jakou povahu mají texty/výzkumy, které se problematikou zabývají, jak definují migranta, resp. druhou generaci migrantů, do jaké míry uvažují o relevanci země původu a tedy jakých skupin migrantů se texty týkají, jaká témata se s druhou generací migrantů a genderem pojí. Celkově tedy studie odpoví na otázku, jaký je diskurz genderu a druhé generace migrantů v odborné literatuře a v jaké oblasti zájmu se propojuje s gender studies.“

Nelze popřít, že autorka načetla značný korpus odborných studií a dala si na ní (stylisticky) záležet. Domnívám se, že hlavním problémem je vybraná metodologie a vzorek. Komparovat lze jenom to, co se dá porovnat – zde ale není jasné, jaká kritéria studentka zvolila pro svou analýzu, protože analytické kritérium pouhých klíčových slov pro zdroje dat jsou zcela nedostatečné. Výsledná skupina textů pak pokrývá různé texty z období více než 20 (!!!) let, využívá různé metodologie a také je konceptuálně zasazena v jiných migračních teoriích (ve kterých se studentka pravděpodobně dostatečně neorientuje- viz termín transnacionalismus).

Už na začátku povrchních tezí genderových konceptů sama konstatuje situovanost a specifickou dynamiku genderu-jako analytické kategorie, na to není třeba komparativní analýzy (ty koncepty jsou na nich již postaveny) a proto k tomu cyklicky-zpětně dochází i na závěr práce. Práce je tak spíše více -či méně uspokojivě propojeným korpusem okomentovaných studií různé kvality, což ale uznávám, že bakalářská studentka není schopna sama posoudit. Zároveň studie neanalyzuje diskurzivně (jak v textech produkují výzkumníci svou znalost o problematice), jak píše v abstraktu práce (nevíme ani, jakou metodu diskurzivní analýzy zvolila), ale jako data sama o sobě!!!

Otázky pro diskusi k obhajobě :

a.) Jak proti sobě stojí modernistické teorie migrace (teorie modernity) a reflexe genderu v procesu migrace? Jak by ji vztáhla ke své analýze?

b.) Co znamená pojem metodologický nacionalismus, jak studentka toto důležité epistemologické hledisko reflektovala ve své komparativní analýze (např. Glick- Schiller, Anderson, De Genova, Khoshravi atd.) ?

c.) Jak pracují současné studia genderu v migraci s pojmem generace?

d.) Jak (kvalitativní) studie pracují s aktéřskými pozicemi migrantek (s tzv. agency)?

d.) Osobně jsem doufala, že určitá argumentační kadence přijde v závěru práce, ta je spíše osobní reflexe studentky-i když jsou mně osobně její názory sympatické. Tedy opět se vracím ke své výchozí argumentaci, že nastavení metodologie komparativní „analýzy“ nebylo dostatečně promyšleno, proto autorka ani nemohla přijít k „novým“ (alespoň parciálním - v případě úrovně bakalářské práce) poznatkům - tedy k tomu, co vědu (i pro začátečníky) činí vědou. Poslední **otázka proto zní: jaký potencionální přínos by mohla mít práce studentky pro aplikaci do konkrétního výzkumu (v disciplíně sociální a kulturní antropologie)?**

Použitý akademický žánr jazyka považuji za přiměřený pro úroveň bakalářské závěrečné práce.

Práce **splňuje nároky na bakalářskou práci** a vzhledem k výše uvedenému ji **hodnotím známkou velmi dobře.**

Dne 18.9.2020.

Mgr. Petra Ezzeddine PhD.

Katedra sociální a kulturní antropologie

Katedra genderových studií

FHS UK